

Jauno uzņēmēju centrs

LATVIJA

PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS

Aivars Timofejevs
12.03.2015.

IZMAKSU DEFINĪCIJA

Izmaksas:

ir naudā izteikts materiālo vērtību, ražošanas pakalpojumu patēriņš vienā pārskata periodā, kas nepieciešams pamatdarbības produkcijas, sniegto pakalpojumu radīšanas un realizēšanas procesā

IZMAKSU VEIDI

- Fiksētās izmaksas- izmaksas, kas ir nemainīgas un nav atkarīgas no saražoto produktu vai pakalpojumu daudzuma
 - Piemēram- nomas maksa, apdrošināšana, maksa par internetu, administrācijas alga parasti tiek uzskatītas par fiksētām izmaksām
 - Mainīgās izmaksas- izmaksas, kas mainās atkarībā no saražotā preču vai pakalpojumu daudzuma
 - Piemēram- izejvielu izmaksas, darba samaksa par gabaldarbu, iepakojuma izmaksas utt. Parasti ir tiek uzskatītas par mainīgām izmaksām
- Problēma: fiksētās izmaksas nevar tieši attiecināt uz saražoto produktu vai pakalpojumu vienībām.**

IZPLATĪTĀKĀS KĻŪDAS

- Netiek ņemtas vērā visas izmaksas, it īpaši 'sīkās', piemēram sakari, kancelejas preces utt.
- Netiek ņemtas vērā 'neredzamās' izmaksas, piemēram, amortizācija u.c.
- Aprēķinos tiek pieļautas kļūdas, ko nosaka pārāk optimistiskas prognozes u.c. faktori
- u.c.

FIKSĒTO IZMAKSU ATTIECINĀŠANAS VEIDI (BĀZES)

- Saražotās vienības
- Nostrādātais laiks
- Nauda

Attiecināt var gan absolūtos skaitļus gan relatīvo proporciju

PIEMĒRS: PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS ŠŪŠANAS FIRMAI: pieņēmumi

Produkti:	A	B	C
Gab/mēnesī	10	30	50
Materiāla izmaksas EUR/ gab	20	15	10
Darba izmaksas EUR/gab	7	5	6
Mainīgās izmaksas EUR/gab	27	20	16
Laika patēriņš vienas vienības izgatavošanai cilvēkstundas	10	15	5

RAŽOŠANAS IEKĀRTU AMORTIZĀCIJA

- Ražošanas vajadzībām uzņēmums iegādājās iekārtas 10000 EUR vērtībā
- Paredzamais iekārtu kalpošanas laiks 5 gadi
- Ikmēneša amortizācijas izmaksu aprēķins:
$$10000/5/12= 167$$
- Līdzīgi amortizācija ir jārēķina arī citām iekārtām, piemēram, datoriem (3 gadi), mēbelēm (5 gadi) utt.

FIKSĒTĀS IZMAKSAS

Telpu noma mēnesī kopā	500
Elektrība	50
Sakari	30
Vadītāja alga	500
Amortizācija	167
Pārējās izmaksas	150
Kopā mēnesī	1397

CITI PIENĒMUMI

- Uzņēmumā strādā 5 darbinieki.
- Katrs mēnesī strādā 160 stundas
- Produktu izgatavošanai nepieciešamais laiks
 - A produktam 10 stundas
 - B produktam 15 stundas
 - C produktam 5 stundas

FIKSĒTO IZMAKSU ATTIECINĀŠANA UZ DARBA STUNDĀM

- Lai aprēķinātu produkta pašizmaksu nepieciešams attiecināt fiksētās izmaksas uz kādu no mainīgajiem ražošanas parametriem:
 - Nostrādāto stundu skaitu
 - Izlaisto produktu skaitu
 - Ražošanas mainīgajām izmaksām
- Konkrētajā piemērā fiksētās izmaksas attiecinām uz nostrādāto (kopējo) stundu skaitu:

$$1379/800= 1,7$$

t.i. Fiksētās izmaksas uz vienu darba stundu sastāda 1,7 EUR

PAŠIZMAKSAS APRĒĶINS

- Mainīgās izmaksas katram produktam sastāda:

Produkti:	A	B	C
Main. Izmaksas	27	20	16

Pašizmaksas aprēķins:

mainīgās izmaksas uz vienu vienību + ražošanai nepieciešami stundu skaits* fiksētās izmaksas proporcija uz vienu stundu

- A produktam $27+10*1,7= 44$ EUR
- B produktam $20+15*1,7= 46$ EUR
- C produktam $16+5*1,7 = 25$ EUR

Paldies par uzmanību!

aivars.timofejevs@juc.lv

www.juc.lv

